

Asia C-37/20

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

24.1.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Tribunal d'arrondissement (Luxemburg)

Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:

24.1.2020

Kantaja:

WM

Vastaaja:

Luxemburg Business Registers

I. Pääasian kohde

- 1 Kantajana oleva WM haastoi 5.12.2019 Luxembourg BUSINESS REGISTRERS -nimisen taloudellisen etuyhtymän (jäljempänä G.I. E. LBR) Tribunal d'arrondissement de Luxembourgiiin (Luxemburgin piirituomioistuin, Luxemburg) ja vaati G.I. E. LBR:n 20.11.2019 tekemän päätöksen muuttamista. Kyseisellä päätöksellä hylättiin kantajan pyyntö rajoittaa pääsyä hänen tietoihinsa, jotka koskevat hänen asemaansa siviilioikeudellisen kiinteistöyhtiö YO:n taloudellisena edunsaajana, kolmen vuoden ajan siten, että niihin pääsevät ainoastaan kansalliset viranomaiset, luottolaitokset, finanssilaitokset sekä täytäntöönpanovirkamiehet ja virkamiehinä toimivat notaarit.
- 2 Ennakkoratkaisua pyytäneen Tribunal d'arrondissement de Luxembourg on ratkaistava, täyttääkö WM lakisääteiset edellytykset, jotta voidaan rajoittaa pääsyä hänen asemaansa siviilioikeudellisen kiinteistöyhtiö YO:n taloudellisena edunsaajana koskeviin tietoihin.

II. Asiaa koskevat oikeussäännöt

1. Unionin oikeus

- Rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen 20.5.2015 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, sellaisena kuin se on muutettuna rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen annetun direktiivin (EU) 2015/849 ja direktiivien 2009/138/EY ja 2013/36/EU muuttamisesta 30.5.2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/843
- 3 Direktiivin 2015/849 johdanto-osan 14–16 ja 36 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(14) Rikollisten jäljittämisessä on tärkeää, että tiedot tosiasiallisesta omistajasta ja edunsaajasta ovat tarkat ja ajantasaiset, sillä rikolliset saattavat salata henkilöllisyytensä yritysrakenteen taakse. Jäsenvaltioiden olisi siksi varmistettava, että niiden alueelle kansallisen lainsäädännön mukaisesti perustetut yhteisöt hankkivat riittävät, tarkat ja ajantasaiset tiedot tosiasiallisista omistajistaan ja edunsaajistaan perustietojen kuten yrityksen nimen ja osoitteen sekä perustamista ja laillista omistusoikeutta koskevien todisteiden lisäksi ja pitävät niitä yllä. Pyrittäessä lisäämään avoimuutta oikeushenkilöiden väärinkäytön torjumiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskevia tietoja säilytetään yrityksen ulkopuolella sijaitsevassa keskitetyssä rekisterissä täysin unionin oikeuden mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat tässä tarkoituksessa käyttää keskustietokantaa, johon kerätään tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskevat tiedot, taikka kaupparekisteriä tai muuta keskitettyä rekisteriä. Jäsenvaltiot voivat päättää, että ilmoitusvelvolliset ovat vastuussa rekisterin täyttämistä. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että nämä tiedot asetetaan kaikissa tapauksissa toimivaltaisten viranomaisten ja rahanpesun selvittelykeskusten saataville ja annetaan ilmoitusvelvollisille näiden toteuttaessa asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä. Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että muut henkilöt, jotka pystyvät osoittamaan, että rahanpesu, terrorismin rahoitus ja niiden esirikokset, kuten lahjonta sekä verorikokset ja -petokset, koskevat niiden oikeutettuja etuja, saavat tietosuojasääntöjen mukaisen pääsyn tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskeviin tietoihin. Niillä henkilöillä, jotka pystyvät osoittamaan oikeutetun edun olemassaolon, olisi oltava pääsy tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan hallussa olevan omistusosuuden luonnetta ja laajuutta koskeviin tietoihin, joista ilmenee omistusosuuden likimääräinen suuruus.

(15) Tätä varten jäsenvaltioiden olisi voitava kansallisen lainsäädännön nojalla sallia tässä direktiivissä säädettyä laajempi pääsy kyseisiin tietoihin.

(16) Pääsy tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskeviin tietoihin varhaisessa vaiheessa olisi varmistettava siten, ettei asianomaista yritystä ehditä varoittaa.

--

(36) Oikeasuhteisen ja tasapuolisen lähestymistavan varmistamiseksi ja yksityiselämän kunnioittamista ja henkilötietojen suojaa koskevien oikeuksien takaamiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava säätää myös poikkeuksista, joita sovelletaan poikkeuksellisissa olosuhteissa tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien tietojen julkistamiseen rekistereiden kautta ja tällaisiin tietoihin pääsyyn, kun tietojen julkistaminen saattaisi tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan alttiiksi kohtuuttomalle petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskille.–”

- 4 Direktiivin 2015/849 30 artiklan 9 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna, säädetään seuraavaa:

”Kansallisessa lainsäädännössä määriteltävissä poikkeustapauksissa, joissa 5 kohdan ensimmäisen alakohdan b ja c alakohdassa tarkoitettu pääsy asettaisi tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan alttiiksi kohtuuttomalle petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskille tai joissa tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja on alaikäinen tai muuten rajoitetusti oikeustoimikelpoinen, jäsenvaltiot voivat säätää poikkeuksesta, jonka mukaan tällainen pääsy kaikkiin tosiasiallisiin omistajaa ja edunsaajaa koskeviin tietoihin tai osaan niistä voidaan tapauskohtaisesti evätä. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nämä poikkeukset myönnetään tapauksen poikkeuksellisen luonteen yksityiskohtaisen arvioinnin perusteella.–”

2. Kansallinen oikeus

- 5 Direktiivi 2015/849 on saatettu osaksi Luxemburgin oikeusjärjestystä tosiasiallisten omistajien ja edunsaajien rekisterin perustamisesta 13.1.2019 annetulla lailla (loi du 13 janvier 2019 instituant un Registre des bénéficiaires effectifs, jäljempänä 13.1.2019 annettu laki).
- 6 Edellä mainitun 13.1.2019 annetun lain 15 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Rekisteröity yhteisö tai tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja voivat tapauskohtaisesti ja jäljempänä mainituissa poikkeustapauksissa pyytää johtajalle esitetyn asianmukaisesti perustellun pyynnön perusteella 3 §:ssä tarkoitettuihin tietoihin pääsyn rajoittamista siten, että niihin pääsevät ainoastaan kansalliset viranomaiset, luottolaitokset ja finanssilaitokset sekä täytäntöönpanoviranomaiset ja virkamiehinä toimivat notaarit, kun tietoihin pääsy saattaisi tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan alttiiksi kohtuuttomalle petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskille tai kun tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja on alaikäinen tai muuten rajoitetusti oikeustoimikelpoinen.”

III. Tosiseikat

- 7 Kantajana oleva WM on 35 kaupallisen yhtiön ja siviilioikeudellisen kiinteistöyhtiö YO:n taloudellinen edunsaaja. Kaikki nämä yhtiöt pyysivät, että kyseisiin tietoihin, sellaisina kuin ne määritellään 13.1.2019 annetun lain 3 §:ssä, pääsyä rajoitetaan kantajan osalta saman lain 15 §:n mukaisesti, koska kyseisten tietojen ilmaiseminen asettaisi hänet ja hänen perheensä ilmeisellä tavalla, tosiasiallisesti ja välittömästi alttiiksi ”kohtuuttomalle petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskille”. Nämä hakemukset hylättiin G.I. E. LBR:n 19.11. ja 20.11.2019 tekemillä päätöksillä, joista jälkimmäinen koski siviilioikeudellista kiinteistöyhtiö YO:ta.

IV. Asianosaisten lausumat

1. WM

- 8 Kantaja väittää, että hän joutuu kansainvälisellä tasolla liikanimellä XN toimivien kaupallisten yhtiöiden toimitusjohtajana matkustamaan säännöllisesti maihin, joiden epävakaa poliittiset järjestelmät ovat alttiita merkittävälle yleisen rikoslain mukaan rangaistaville rikoksille, mikä on omiaan aiheuttamaan hänelle merkittävän sieppauksen, vapaudenriiston, väkivallan tai jopa kuoleman riskin. Riski olisi vielä suurempi, jos paljastettaisiin, että hän on jonkin oikeushenkilön johtaja ja taloudellinen edunsaaja, koska tämä synnyttäisi oletaman kyseisten oikeushenkilöiden omistuksesta ja yritys kavaltaa varoja hänen vahingokseen olisi erityisen houkuttelevaa. Näiden olosuhteiden vuoksi kantajan on muun muassa turvaututtava välittömään henkilökohtaiseen suojeluun ja tehtävä sieppausriskin kattava erityinen vakuutus sopimus, jonka vakuutusmaksut kallistuisivat huomattavasti, jos hänen asemansa kyseisten yhtiöiden taloudellisena edunsaajana paljastuisi yleisölle.
- 9 Kantaja esittää kaksi väitettä pyyntönsä tueksi.
- 10 Yhtäältä lakisääteistä suojaa, joka perustuu mahdollisuuteen rajoittaa taloudellisen edunsaajan asemaa koskeviin tietoihin pääsyä, ei kantajan mielestä pitäisi arvioida suhteessa oikeushenkilöihin vaan suhteessa taloudellisen edunsaajan henkilöön. Muunlainen lähestymistapa vääristäisi lainsäädännön merkitystä ja taloudellisen edunsaajan käsitettä. Kantajan mukaan näin ollen on tutkittava, kohdistuuko taloudelliseen edunsaajaan tässä asemassa suurempi riski. On merkityksetöntä, että käsiteltävässä asiassa siviilioikeudellinen kiinteistöyhtiö YO ei harjoita toimintaa, joka on erityisen riskialtista tai josta itsestään aiheutuu suurentunut riski.
- 11 Toisaalta taloudellisen edunsaajan asemaa on kantajan mukaan tutkittava suhteessa kaikkiin oikeushenkilöihin, joissa kantajalla on tämä asema, eikä ainoastaan suhteessa siviilioikeudelliseen kiinteistöyhtiö YO:hon. Tietoihin pääsyn rajoittaminen mahdollistetaan oikeushenkilön taloudelliseksi edunsaajaksi

määritellyn henkilön subjektiivisen riskin vuoksi. Luonnolliselle henkilölle myönnetään kaikki yhteisöt, joissa hän on taloudellisen edunsaajan asemassa, kattava jakamaton suoja, kun hän saa kyseistä suojaa vain yhdelle näistä yhteisöistä.

1.2 G.I. E. Luxembourg Business Registers

- 12 G.I.E LBR katsoo, ettei kantajan tilanne täytä lakisääteisiä vaatimuksia.
- 13 Se korostaa 13.1.2019 annetun lain perustana olevien unionin säädösten yleistä ajatusta, joka on taata mahdollisimman laaja oikeus saada tietoja oikeushenkilöiden taloudellisten edunsaajien henkilöllisyydestä. Sen mielestä 13.1.2019 annetun lain 15 §:ää, jossa poiketaan yleisestä periaatteesta, on tulkittava suppeasti.
- 14 G.I. E. LBR kiistää sen, että WM voi vedota sekä ”poikkeustapauksiin” että altistumiseen ”kohtuuttomalle petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskille”, joita lainsäädännössä edellytetään.
- 15 G.I. E. LBR toteaa poikkeustapausten käsitteestä, etteivät aineelliset olosuhteet, joissa kantaja hoitaa tehtäviään, tai taloudellisen edunsaajan varallisuustilanne ole poikkeustapauksia, koska muuten 13.1.2019 annetun lain 15 §:ssä säädettyä poikkeusta sovellettaisiin useisiin henkilöihin ja poikkeus menettäisi suurelta osin sisältönsä.
- 16 Riskin käsitteestä G.I. E. LBR toteaa, että riskin on oltava ilmeinen, tosiasiallinen ja välitön ja että sen on kohdistuttava tosiasiallisesti taloudellisen edunsaajan henkilöön. Se kiistää sen, että oikeus saada tietoja WM:n asemasta siviilioikeudellisen kiinteistöyhtiö YO:n taloudellisena edunsaajana ”merkitsisi taloudelliselle edunsaajalle aiheutuvien riskien kohtuutonta lisääntymistä”. G.I. E. LBR kiistää erityisesti sen, että näistä tiedoista voitaisiin tehdä päätelmiä taloudellisen edunsaajan varallisuustilanteesta, tai sen, että jos niistä voitaisiin päätellä varallisuustilanne, riskit voisivat lisääntyä kohtuuttomasti.
- 17 G.I. E. LBR huomauttaa lisäksi, että WM on siviilioikeudellisen kiinteistöyhtiö YO:n osalta merkitty kauppa- ja yhtiörekisteriin osakkaaksi ja että osakkaan käsite voidaan yleisesti rinnastaa taloudellisen edunsaajan käsitteeseen. Kauppa- ja yhtiörekisteriin sisältyvät tiedot ovat joka tapauksessa julkisesti saatavilla, joten kantajalla ei ole mitään intressiä rajoittaa oikeutta saada tietoja taloudellisen edunsaajan asemasta.
- 18 G.I. E. LBR täsmentää vielä, ettei taloudellisen edunsaajan rekisterin hakukoneella voida tehdä hakua taloudellisen edunsaajan nimillä, vaan siinä voidaan valita ainoastaan oikeushenkilöitä niiden taloudellisten edunsaajien henkilöllisyyden tarkistamiseksi. Sen järjestelmässä ei siis voida ilman merkittäviä ponnisteluja tunnistaa kaikkia rakenteita, joissa luonnollinen henkilö luokitellaan taloudelliseksi edunsaajaksi.

V. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittama arviointi

1. Poikkeustapausten käsite

- 19 Jotta taloudellisen edunsaajan tietoihin pääsyyn voidaan soveltaa 13.1.2019 annetun lain 15 §:n 1 momentissa säädettyä rajoitusta, hänen on perusteltava, että hänen kohdallaan on kyse ”poikkeustapauksista”.
- 20 Luxemburgin lainsäätäjät panevat direktiivin 2015/849 30 artiklan 9 kohtaan sisältyvän käsitteen ”kansallisessa lainsäädännössä määriteltävät poikkeustapaukset” täytäntöön ilmaisulla ”jäljempänä mainittavat poikkeustapaukset” ja katsoi, että ”kohtuuttomassa petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskissä on itsessään kyse poikkeustapauksista, joilla voidaan perustella pyyntö [tosiasiallisten omistajien ja edunsaajien rekisterissä] oleviin tietoihin pääsyn rajoittamisesta” (parlamentin oikeusvaliokunnan lausunto, jossa toistetaan 8.10.2018 päivätyissä hallituksen muutosehdotusten kommentteissa esitetty hallituksen kanta).
- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kuitenkin sitä, voidaanko direktiiviin sisältyvä viittaus kansallisessa lainsäädännössä esitettäviin täsmennyksiin tiivistää kansallisessa lainsäädännössä viittaukseksi ”kohtuuttomaan petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskiin” eli käsitteisiin, jotka ovat jo osa unionin oikeuden soveltamisedellytyksiä, ja mitä päätelmiä kansallisen tuomioistuimen on tarvittaessa tehtävä siitä, ettei kansallisessa lainsäädännössä täsmennetä poikkeustapausten käsitettä.

2. Riskin käsite

- 22 Taloudellisen edunsaajan on lisäksi perusteltava sitä, että hänen tietojensa saanti altistaisi hänet ”kohtuuttomalle petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskille”. Täytäntöönpanolaissa toistetaan tässä yhteydessä pääosin direktiivin 2015/849, sellaisena kuin se on muutettuna, 30 artiklan 9 kohdan sanamuoto.
- 23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa kuitenkin, että huomioon otettavan riskin käsitettä muutettiin direktiivin 2018/843 antamisen yhteydessä siten, että altistuminen ”petoksen, sieppauksen, kiristyksen, väkivallan tai pelottelun riskille” muutettiin altistumiseksi ”kohtuuttomalle petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskille”. Tätä kehitystä ja ”kohtuuttomuutta” koskevan vaatimuksen lisäämistä voitaisiin pitää tietoihin pääsyn rajoittamista koskevan oikeuden soveltamisedellytysten tiukentamisena taloudellisten edunsaajien vahingoksi.
- 24 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa lisäksi, että direktiivin ranskankielisessä versiossa kyseinen edellytys ilmaistaan kahdessa eri muodossa: johdanto-osan 36 perustelukappaleessa mainitaan altistuminen ”à un risque

disproportionné – ilman pilkkua tässä kohdassa – de fraude, d'enlèvement, de chantage, d'extorsion de fonds, de harcèlement, de violence ou d'intimidation”, kun taas 30 artiklassa mainitaan altistuminen ”à un risque disproportionné, à un risque de fraude, d'enlèvement, de chantage, d'extorsion, de harcèlement, de violence ou d'intimidation” [suomenkielisessä versiossa molemmat kohdat ovat muodossa ”kohtuuttomalle petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskille”]. Sama vaihtelu ilmenee myös direktiivin englanninkielisessä versiossa, mutta ei esimerkiksi saksankielisessä versiossa.

- 25 Tätä vaihtelua voidaan tulkita kahdella tavalla. Ensimmäisen tulkinnan mukaan riskiä koskeva edellytys täyttyy, jos taloudellinen edunsaaja altistuu jonkin luonteiselle kohtuuttomalle riskille tai muille erityisriskeille (petos, sieppaus, kiristys, häirintä, väkivalta tai pelottelu), joiden ei tarvitse kuitenkaan olla kohtuuttomia. Toisen tulkinnan mukaan riskiä koskeva edellytys täyttyy, jos taloudellinen edunsaaja altistuu edellä mainituille riskeille, joiden on aina oltava erityisiä ja kohtuuttomia.
- 26 Koska tekstin epätasällisyyttä ei voida ratkaista tarkastelemalla direktiivin 2018/843 valmisteluvaiheen keskusteluja, sitä on tulkittava ja asia on saatettava Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.
- 27 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan riskin käsitteen määritelmän yhteydessä tulee WM:n esittämän perusteen mukaan esiin myös kysymys siitä, onko kyseessä olevaa riskiä tutkittava siten, että huomioon otetaan ainoastaan taloudellisen edunsaajan henkilö hänen suhteissaan sellaiseen erityiseen oikeushenkilöön, jonka suhteen hän on taloudellinen edunsaaja ja jonka osalta hän vaatii pääsyn rajoittamista, vai onko otettava huomioon myös taloudellisen edunsaajan suhteet, joita kyseisellä henkilöllä on muiden sellaisten oikeushenkilöiden kanssa, jotka saattaisivat aiheuttaa riskin tai lisätä sitä. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että voi olla merkityksellistä tutkia, voidaanko riskin määrittelyssä ottaa huomioon muu asema kuin taloudellisen edunsaajan asema toisessa yhteisössä, kuten edustajan tai työntekijän asema taikka taloudellisen edunsaajan, edustajan tai työntekijän avo-/aviopuolison asema.
- 28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii lopuksi G.I.E LBR:n perusteluihin viitaten, onko WM:n asema liikanimellä XN toimivien oikeushenkilöiden taloudellisena edunsaajana tai ainakin hänen osallisuutensa näissä samoissa oikeushenkilöissä yleisesti tiedossa tai vaikuttaako näiden tietojen helppo saatavuus muilla keinoilla kuin tutustumalla taloudellisten edunsaajien rekisteriin kantajan eduksi. Euroopan unionin tuomioistuimelle on näin ollen esitettävä tätä koskeva kysymys.

3. ”Kohtuuttoman” riskin käsite

- 29 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan vaikuttaa siltä, että kohtuuttomuutta koskevaa perustetta voidaan joka tapauksessa soveltaa

arvioitaessa pyyntöä rajoittaa pääsyä taloudellista edunsaajaa koskeviin tietoihin siitä riippumatta, onko riski yleinen vai erityinen.

- 30 Kyseisen perusteen soveltaminen edellyttää kahden niin ikään suojelemisen arvoisen intressin vertailua. Direktiivin 2015/849 30 artiklan 9 kohta herättää näin ollen kysymyksen siitä, mitkä vastakkain olevat intressit on otettava huomioon direktiiviä sovellettaessa. Kyseisen säännöksen ensimmäinen tulkinta direktiivin 2015/849 taustalla olevan tavoitteen perusteella johtaa siihen, että asetetaan vastakkain yhtäältä direktiivillä 2015/849 tavoiteltu avoimuuden tavoite, jolla pyritään edistämään rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa, ja toisaalta taloudellisen edunsaajan fyysisen ja henkisen koskemattomuuden ja varallisuuden koskemattomuuden suojeleminen, johon kolmansien toteuttamat petos-, sieppaus-, kiristys- häirintä-, väkivalta- tai uhkaustoimet voivat vaikuttaa.
- 31 Toisessa tulkinnassa otetaan huomioon direktiivin johdanto-osan perustelukappaleet, jotka edeltävät säädöstekstiä ja joiden perusteella arvioidaan direktiivin soveltamisalaa. Direktiivistä 2015/849 puuttuva kohtuuttomuutta koskeva peruste otettiin käyttöön direktiivissä 2018/843, erityisesti sen johdanto-osan 36 perustelukappaleessa. Siinä mainitaan yksityiselämän kunnioittamista koskeva oikeus, joka vaikuttaa kattavan sekä laajemman että suppeamman soveltamisalan kuin fyysisen ja henkisen koskemattomuuden ja varallisuuden koskemattomuuden suojeleminen näkökohdat (joilla pyritään yleisesti ehkäisemään yleistä riskiä ja/tai petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskiä), sekä henkilötietojen suojaamista koskeva oikeus, joka vaikuttaa jälleen suppeammalta kuin fyysisen ja henkisen koskemattomuuden ja varallisuuden koskemattomuuden suojeleminen.

VI. Ennakkoratkaisupyyntöjen perusteet

- 32 Kun otetaan huomioon kaikki edellä esitetty ja epäselvyydet, jotka liittyvät pääasian ratkaisemiseksi tarpeelliseen direktiivin (EU) 2015/849 30 artiklan 9 kohdan tulkintaan, Tribunal d'arrondissement de Luxembourg pyytää Euroopan unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua seuraaviin kysymyksiin.

VII. Ennakkoratkaisukysymykset

- 33 Ensimmäinen kysymys, joka koskee poikkeustapausten käsitettä
- 1 a) Voidaanko rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen 20.5.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849, sellaisena kuin se on muutettuna rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen annetun direktiivin (EU) 2015/849 ja direktiivien 2009/138/EY ja 2013/36/EU muuttamisesta 30.5.2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/843, 30 artiklan 9 kohtaa, siltä osin kuin siinä säädetään, että taloudellisia edunsaajia koskeviin tietoihin pääsyä voidaan rajoittaa ”kansallisessa

lainsäädännössä määriteltävissä poikkeustapauksissa”, tulkita siten, että sen nojalla *poikkeustapausten* käsitteen voidaan kansallisessa oikeudessa määritellä ainoastaan vastaavan ”*kohtuutonta petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riskiä*”, joka on jo tietoihin pääsyn rajoittamisen soveltamisedellytys edellä mainitun 30 artiklan 9 kohdan sanamuodon mukaan?

1 b) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi ja jos *poikkeustapausten* käsite määritellään kansallisessa täytäntöönpanolainsäädännössä ainoastaan viittaamalla tehottomiin käsitteisiin ”*kohtuuton petoksen, sieppauksen, kiristyksen, häirinnän, väkivallan tai pelottelun riski*”, onko edellä mainittua 30 artiklan 9 kohtaa tulkittava siten, että kansallinen tuomioistuin voi jättää huomiotta *poikkeustapauksia* koskevan edellytyksen, vai onko kansallisen lainsäätäjän laiminlyönti paikattava määrittämällä *poikkeustapausten* käsitteen soveltamisala oikeuskäytännössä? Voiko Euroopan unionin tuomioistuin ohjata kansallista tuomioistuinta sen tehtävässä viimeksi mainitussa tapauksessa, jossa on edellä mainitun 30 artiklan 9 kohdan mukaan kyse edellytyksestä, jonka sisältö määritellään kansallisessa oikeudessa? Jos tähän viimeksi esitettyyn kysymykseen vastataan myöntävästi, minkä suuntaviivojen mukaisesti kansallisen tuomioistuimen on määriteltävä *poikkeustapausten* käsitteen sisältö?

34 Toinen kysymys, joka koskee riskin käsitettä

2 a) Onko rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen 20.5.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849, sellaisena kuin se on muutettuna rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen annetun direktiivin (EU) 2015/849 ja direktiivien 2009/138/EY ja 2013/36/EU muuttamisesta 30.5.2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/843, 30 artiklan 9 kohtaa, siltä osin kuin siinä säädetään, että taloudellisia edunsaajia koskeviin tietoihin pääsyä voidaan rajoittaa, jos kyseessä on ranskankielisen version mukaan ”*un risque disproportionné, un risque de fraude, d’enlèvement, de chantage, d’extorsion, de harcèlement, de violence ou d’intimidation*”, tulkittava siten, että siinä viitataan kaikkiaan kahdeksaan tapaukseen, joista ensimmäinen on kohtuuton yleinen riski ja seuraavat seitsemän kohtuuttomia erityisiä riskejä, vai siten, että siinä viitataan kaikkiaan seitsemään tapaukseen, joista kukin on kohtuuton erityinen riski?

2 b) Onko rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen 20.5.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849, sellaisena kuin se on muutettuna rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen annetun direktiivin (EU) 2015/849 ja direktiivien 2009/138/EY ja 2013/36/EU muuttamisesta 30.5.2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/843, 30 artiklan 9 kohtaa, siltä osin kuin siinä säädetään, että taloudellisia edunsaajia koskeviin tietoihin pääsyä voidaan rajoittaa, jos kyseessä on ”*riski*”, tulkittava siten, että tämän riskin olemassaolon ja laajuuden arvioinnissa on otettava huomioon ainoastaan taloudellisen edunsaajan yhteydet siihen oikeushenkilöön,

jonka suhteen hän pyytää erityisesti taloudellisen edunsaajan asemaansa koskeviin tietoihin pääsyn rajoittamista, vai siten, että siinä on otettava huomioon myös kyseisen taloudellisen edunsaajan yhteydet muihin oikeushenkilöihin? Jos yhteydet muihin oikeushenkilöihin on otettava huomioon, onko huomioon otettava ainoastaan taloudellisen edunsaajan asema suhteessa muihin oikeushenkilöihin vai kaikenlaiset yhteydet muihin oikeushenkilöihin? Jos kaikenlaiset yhteydet muihin oikeushenkilöihin on otettava huomioon, vaikuttaako tämän yhteyden luonne riskin olemassaolon ja laajuuden arviointiin?

2 c) Onko rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen 20.5.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849, sellaisena kuin se on muutettuna rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen annetun direktiivin (EU) 2015/849 ja direktiivien 2009/138/EY ja 2013/36/EU muuttamisesta 30.5.2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/843, 30 artiklan 9 kohtaa, siltä osin kuin siinä säädetään, että taloudellisia edunsaajia koskeviin tietoihin pääsyä voidaan rajoittaa ”riskin” tapauksessa, tulkittava siten, että siinä suljetaan pois tietoihin pääsyn rajoittamisesta johtuvan suojan saaminen, jos kolmannet voivat saada helposti muilla tiedonsaantikeinoilla nämä tiedot tai muut seikat, jotka taloudellinen edunsaaja esittää perustellakseen aiheutuneen ”riskin” olemassaolon ja laajuuden?

35 Kolmas kysymys, joka koskee ”kohtuuttoman” riskin käsitettä

3) Mitä erilaisia etuja on otettava huomioon sovellettaessa rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen 20.5.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849, sellaisena kuin se on muutettuna rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen annetun direktiivin (EU) 2015/849 ja direktiivien 2009/138/EY ja 2013/36/EU muuttamisesta 30.5.2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/843, 30 artiklan 9 kohtaa siltä osin kuin siinä säädetään, että taloudellisia edunsaajia koskeviin tietoihin pääsyä voidaan rajoittaa, jos kyseessä on ”kohtuuton” riski?